Uzalishaji endelevu wa kakao kwa wakulimawa Afrika Magharibi

Kwa kuwa ni zao lenye lishe bora kwa wakulima, ubora na wingi wa mavuno huamuliwa na kiwango cha teknolojia inayotumika.
Kwa vile uzalishaji wa kakao huwaingizia kipato wakulima, ni bora kupanda miche mipya ambayo ina afya, pia pogoa mti ili uweze kutoa matunda makubwa zaidi kwani wadudu na magonjwa hayashambuli miti iliyopogolewa.

Usimamizi wa kakao

Kwanza, baada ya kuvuna, kata baadhi ya matawi kabla ya kutoa maua, na pia pogoa mti ili usizidi urefu wa mita 4. Huku husaidia mti kupata mwanga zaidi wa jua na hewa na huzuia ugonjwa wa maganda meusi. Nunua mbolea kutoka kwa mfanyabiashara aliyeidhinishwa. Baada ya kuhesabu idadi ya mimea, weka mbolea katika mwezi wa kwanza. Unapopanda, acha umbali wa mita 10*10 kati ya mimea.
Vile vile, hifadhi mifuko ya mbolea mahali pakavu, fyeka magugu mara 3 kwa mwaka ili kusafisha shamba. Kabla ya mvua kuanza, ondoa matundo yote yaliyooza na meusi na uyachome ili kupunguza magonjwa. Rutubisha mikakao wakati mvua inapoanza, kagua magonjwa shambani, na nyunyiza na dawa za kuua ukungu pia.
Tembelea shamba mara kwa mara na uvune matunda yaliyoiva kila baada ya wiki 2-3. Siku 3 baada ya kuvuna, pasua matunda na tengeneza jukwaa lililoinuliwa ambapo maharagwe mapya ya kakao huwekwa na kufunikwa kwa majani.
Zaidi ya hayo, kila baada ya siku 2, fungua lundo, geuza maharagwe na baada ya siku 6-7 fungua kabisa lundo la maharagwe na ulitandaze kwenye jukwaa huku ukiligeuze angalau mara 2 kwa siku na kuondoa taka yoyote. Maharage huwa yamekauka yanapopasuka yakifinywa kidogo. Funika maharagwe kila jioni au wakati wa mvua kwa kutumia damani ya plastiki, na uhakikishe kuwa kakao kavu haipati ukungu.
Hatimaye, hifadhi kakao kwenye mifuko safi ambayo huwekwa juu

ya mbao kwenye mahali pakavu bila mgusano na kuta.